

Słowo wstępne

„Alianci” Jarosława Abramowa-Newerlego to powieść sensacyjna rozgrywająca się pod koniec II wojny światowej, a jednocześnie dokument ukazujący istotę sowieckiego imperium: pogardę dla zachodniego systemu wartości, totalitaryzm, cynizm i hipokryzję. Książka powstała u schyłku Zimnej Wojny pokazuje mentalność sowieckiej władzy, do tego stopnia niezrozumiałą dla zachodniej cywilizacji, że często odrzucaną jako zafałszowaną. „Alianci” ukazali się w Polsce w 1990 roku, w czasie gdy Francis Fukuyama głosił „Koniec historii”, zwycięstwo demokracji nad komunizmem, a przywódcy Zachodu obwieszczali nowy rozdział w historii świata po upadku totalitarnego systemu.

Niespełna 10 lat później Polska wstąpiła do NATO, a dowodzoną przeze mnie jednostkę skierowano do Kosowa, gdzie wspólnie z Amerykanami, Rosjanami i innymi aliantami mieliśmy zaprowadzić pokój. „Nowa” Rosja przystąpiła do działania po swoim. 12 czerwca kontyngent 200 rosyjskich żołnierzy, którzy stacjonowali w ramach sił stabilizacyjnych w sąsiedniej Bośni i Hercegowinie, wbrew uzgodnieniom z NATO zajął

lotnisko międzynarodowe w stolicy Kosowa – Prisztinie. Amerykański dowódca NATO, gen. Wesley Clark, rozkazał dowódcy KFOR, brytyjskiemu generałowi Sir Michaelowi Jacksonowi, opanować lotnisko siłą. Gen. Jackson, zdając sobie sprawę, jakie to może nieść ze sobą następstwa przytomnie odpowiedział Clarkowi: „Nie rozpocznę dla ciebie III wojny światowej”.

Jako jeden z niewielu zachodnich generałów rozumiał to, o czym pisze w „Aliantach” Jarosław Abramow-Newerly – sposób myślenia radzieckiego człowieka oraz mechanizmy władzy, w które ten człowiek jest uwikłany. Z wiedzy tej wyciągnął odpowiednie wnioski. Jackson nie wywołał wojny, ale wybrał się do rosyjskiego generała z butelką swojej ulubionej whisky i oddelegował do rosyjskiego kontyngentu dowodzony przez swojego syna Marka brytyjski zespół łącznikowy (z zadaniem zapewnienia Rosjanom komunikacji i ochrony). Gen. Jackson przechytrzył kremlowskich decydentów.

I znów, niemal dekadę później, w 2008 roku, brałem udział w międzynarodowej konferencji w Asia-Pacific Center for Security Studies (Honolulu, USA) na temat międzynarodowych wyzwań bezpieczeństwa i współpracy. Zwracałem uwagę na zagrożenia, jakie płyną ze strony Rosji dla Zachodu, mówiłem o wykorzystywaniu dostaw ropy i gazu jako środka do rozgrywania przez Rosję swoich ambicji... Przerwano mi – mój występ uznano za „wysoce niesmaczny”. W przerwie przyszli do mnie organizatorzy, tłumacząc: „Nie ma co tak ostro, oni dopiero budują demokrację, lepiej ustąpić niż skłonić ich do zejścia z tej drogi, a z czasem będzie coraz lepiej”.

Również w 2008 roku Rosja dokonała agresji na Gruzję, a w 2014 roku na Ukrainę. Mit o nowej, demokratycznej Rosji nie przetrwał próby czasu. Ale czy Zachód, a nawet my sami,

ALIANCI

rozumiemy naszego sąsiada i potrafimy z nim postępować tak jak gen. Jackson z rosyjskim kontyngentem? Dlaczego jesteśmy w stanie porozumieć się i przyjaźnić z Rosjanami, cenimy ich gościnność i otwartość, a jednocześnie boimy się nieobliczalnej Rosji, która zagraża naszej egzystencji? Jak odnaleźć się w pełnej paradoksów rosyjskiej rzeczywistości?

Książka „Alianci” Jarosława Abramowa-Newerlego to nie tylko świetna literatura sensacyjna, którą po prostu dobrze się czyta, ale oparta na faktach i doskonałej wiedzy na temat dawnego Związku Radzieckiego studium historyczne. Pozwala zrozumieć Rosjan, ich tęsknotę za dawnym totalitarnym imperium i uwarunkowania stojące za próbami budowy „CCCP 2.0”: z farmami trolli internetowych, wojną propagandową, zielonymi ludzikami i służbami specjalnymi likwidującymi nieposłusznych obywateli. A zrozumienie i wiedza to swoista szczepionka uodporniająca i pozwalająca na skutecznie przeciwstawienie się okrutnym działaniom, których alianci już doświadczyli, ale zapomnieli wyciągnąć z nich właściwych wniosków.

Pasjonująca lektura, trzyma w napięciu do ostatniej strony, odległa, a jednocześnie bliska historia, która dotyczy nas wszystkich, naszego bezpieczeństwa. Polecam!

*gen. dyw. dr Roman Polko,
były Dowódca Wojskowej Formacji Specjalnej GROM*